

CBT એટલે શું?

કોગ્નિટિવ બહેવિયરલ થેરાપી (જ્ઞાનાત્મક વર્તણૂકલક્ષી ઉપચાર) અથવા CBT એ વાર્તાલાપી ઉપચારોનું જૂથ છે, તે એવી કલ્પના પર આધારિત છે કે જેમાં વધારો, લાગણીઓ, આપણે શું કરીએ છીએ, અને આપણું શરીર શું અનુભવે છે તે બધું એકબીજા સાથે જોડાયેલ હોય છે. જો આપણે આ પૈકી કોઈ એકમાં ફેરફાર કરીએ તો, આપણે બીજા તમામમાં ફેરફાર કરી શકીએ.

જ્યારે આપણે ઉદાસ કે અશાંત હોઈએ ત્યારે આપણે ઘણી વખત વધારો અને પૂરતભાવોની એવી રીતભાતો અપનાવીએ છીએ કે જે નાથી આપણે જે અનુભવી રહ્યા છીએ તે વધુ ખરાબ થઈ શકે છે. CBT આપણને સમસ્યારૂપ વધારસરણીની શૈલીઓ અથવા વર્તણૂક રીતભાતોને ધ્યાનમાં લઈ અને તેમાં ફેરફાર કરવામાં મદદ કરે છે જેથી આપણને બહેતર લાગી શકે.

CBT એક સહયોગી ઉપચાર છે - તે એવી કોઈ વસ્તુ નથી જે કોઈ માટે કરવામાં આવે, તે અરસપરસ સહમતી સાથેના લક્ષ્યો પર CBT થેરાપીસ્ટ સાથે મળીને કાર્ય કરવાની એક રીત છે.

CBT શામાં મદદરૂપ થઈ શકે?

CBT ઘણાં બધાં અલગ અલગ લોકો અને સમસ્યાઓ માટે કામ કરે છે, અને સમગ્ર UK, EU અને ઉત્તર અમેરિકામાં રાષ્ટ્રીય સારવાર માર્ગદર્શિકા દ્વારા તેની વ્યાપકપણે ભલામણ કરવામાં આવે છે.

નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ફોર હેલ્થ એન્ડ ફલનિકલ એક્સેલન્સ (NICE) NHS માટે સૌથી અસરકારક, સદિધ થયેલ સારવારો અંગે સુવર્ણ પુરાવા આધારિત માર્ગદર્શન પૂરું પાડે છે. ઘણી અલગ અલગ સમસ્યાઓ માટે NICE માર્ગદર્શિકામાં CBTની ભલામણ કરવામાં આવેલ છે, આમાં સમાવેશ થાય છે:

- વ્યૂર્ણતાના વિકારો (સંત્રસ્તતા (પેનિક)ના હુમલા સહિત)
- હતાશા
- બાધ્યતા મનોગૂસ્ત વિકાર (ઓબ્સેસિવ કમ્પલ્સિવ ડિસોર્ડર) (OCD)
- આઘાત પછીનો તાણ વિકાર (PTSD)
- સાઈકોસિસ અને સ્કિઝોફ્રેનિયા
- બાથપોલર વિકાર
- ખાવાના વિકારો
- કાનમાં તમરાં બોલવા (ટનિટિસ)
- ઈનસોમ્નિયા (અનિદ્રા)

આના પાછા સારા પુરાવા છે કે CBT લોકોને અન્ય ઘણી પરિસ્થિતિઓના લક્ષણોનો સામનો કરવામાં મદદરૂપ થાય છે, જેમાં સમાવેશ છે:

- ફોનિક્સ ફટગિ સિન્ડ્રોમ (CFS)
- ઈરિટેબલ બોવેલ સિન્ડ્રોમ (IBS)
- ફાઈબ્રોમ્યાલજીયા
- લાંબા ગાળાનો દુઃખાવો

CBT અભિમોનો ઉપયોગ બાળકો તેમજ વયસ્કો અને વૃદ્ધ વયસ્કો સાથે પણ કરી શકાય છે.

CBTનો કોર્સ એકલા અથવા GP તેમજ અન્ય ડોક્ટર દ્વારા સૂચિત કરાયેલ દવા લેવાની સાથેસાથ પણ પૂરું કરી શકાય છે. આનો આધાર CBT જે સમસ્યામાં મદદરૂપ થાય છે તેના પર અને વ્યક્તિગત પસંદગી પર હશે.

CBT કેવી રીતે પ્રદાન કરવામાં આવે છે

CBT થેરાપીસ્ટ સાથેના વ્યક્તિગત સત્રો અથવા જૂથના ભાગરૂપે આપી શકાય છે. આવશ્યક CBT સત્રોની સંખ્યાનો આધાર સમસ્યા પર હોય છે. ઘણી વાર તે સામાન્યપણે એક કલાક સુધી ચાલતા પાંચ થી 20 સાપ્તાહિક સત્રોજેટલા હોય છે - .

CBT મુખ્યત્વે આપણે કેવી રીતે વિચારીએ છીએ અને હાલમાં કેવી રીતે કાર્ય કરીશું તેની સાથે સંબંધિત છે, જો કે, કેટલીકવાર આપણી વર્તમાન સમસ્યાઓ એ બાબતો સાથે સંબંધિત છે જે આપણા ભૂતકાળમાં બની ગયેલ હોય અને તેથી કદાચ આ આપણે જે વાત કરીશું તેનો ભાગ પણ હોઈ શકે છે.

ઉપચાર માટેના લક્ષ્યો થેરાપીસ્ટ સાથે મળીને વાતચીત મારફત સમસ્યાને યોગ્ય રીતે સમજવા માટે નક્કી કરાય છે.

મોટા ભાગના સત્રોની શરૂઆત અજેનુડા સેટિંગથી થાય છે - તે સત્રમાં શેના પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવશે તે માટે એકસાથે સહમત થવું. થેરાપીસ્ટ ઉપચાર માટે આવતા કોઈપણ વ્યક્તિને શું કરવું કે શેના વર્ણિ વાત કરવી તે જણાવશે નહીં.

CBT શરૂઆત રીતે કાર્ય કરે છે જ્યારે તેમાં સત્રોની વચ્ચે તેમજ સત્રો દરમિયાન બાબતો પર કાર્ય કરવાનો સમાવેશ થાય છે. કાર્યોનું આયોજન સાથે મળીને કરવામાં આવશે.

ઉપચારની સમાપ્તિ થવા આવે ત્યારે આપણે સારવાર બાદ રોજિંદા જીવનમાં CBT ટેકનિકોનો ઉપયોગ ચાલુ રાખવા વર્ણિ સાથે મળીને વિચારીશું.

CBT અલગ અલગ સેટિંગ્સમાં વર્ણિ શરૂઆતમાં ઉપલબ્ધ છે, જેમાં શાળાઓ, GP સર્જરીઓ, નિષ્ણાત ફલનિક્સ અને હોસ્પિટલોનો સમાવેશ થાય છે. તે કેટલીકવાર ઓનલાઈન પૂરું પાડવામાં આવે છે. પ્રગતિને ચકાસવા અને કોઈપણ અવરોધોનો પહોંચી વળવામાં મદદ માટે આને ફેલ્ડસિલ (લવચીક) ટેલિફોન, વીડિયો અથવા સામ-સામેની પૂરવાયોજીત મુલાકાતો સાથે જોડી શકાય છે. આણે CBTને વ્યક્ત લોકો માટે વધુ સુલભ બનાવ્યું છે અને મદદ મેળવવામાં થતા વલિંબોને ઘટાડે છે.

સ્વ-મદદ CBT

અહીં CBT આધારિત સ્વ-મદદ માટેનાં પુષ્કળ પુસ્તકો, તેમજ CBT રીતો વર્ણિ ની વેબસાઈટો ઉપલબ્ધ છે. જો કે, પુરાવા દર્શાવે છે કે થેરાપીસ્ટની સહાયની સાથે તેમનો ઉપયોગ કરવાથી, ખાસ કરીને ઉદાસ મનોદશામાં સારી રીતે કાર્ય કરે છે.

થેરાપીસ્ટ શોધવા

CBT NHS પર વ્યાપકપણે ઉપલબ્ધ છે. તમારા GP સાથે સમસ્યાઓની પ્રથમ ચર્યા કરવી તે સામાન્યપણે શરૂઆત રહે છે. કેટલીક NHS સેવાઓ તમને પોતાની જાતને પણ સંદર્ભિત કરવા દે છે અને અંગત થેરાપીસ્ટો પણ ઉપલબ્ધ હોય છે. CBTની શરૂઆત કરતા પૂર્વે, અમે ભલામણ કરીએ છીએ કે તમે ચકાસો કે તમારા થેરાપીસ્ટ અમારી સાથે માન્યતા પામેલ છે.

અમારા BABCP દ્વારા માન્યતા પ્રાપ્ત CBT થેરાપીસ્ટોની વર્ણિ શોધવા માટે www.cbtregisteruk.comની મુલાકાત લો.

Contact BABCP

- Minerva House, Hornby Street, Bury BL9 5BN
- babcp@babcp.com 0330 320 0851
- www.babcp.com www.cbtregisteruk.com